

Bruselj, 1. februar 2016
(OR. en)

5540/16

CO EUR-PREP 6
POLGEN 7
AG 2
ECOFIN 44
UEM 29
SOC 35
COMPET 22
ENV 26
EDUC 11
RECH 9
ENER 13
JAI 56
EMPL 25

DOPIS

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Evropski semester 2016: Priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja – posredovanje Evropskemu svetu

V prilogi vam pošiljamo besedilo priporočila o ekonomski politiki euroobmočja. V Dodatku 1 so pojasnjene spremembe priporočila Komisije, ki jih je med posvetovanji vnesel Svet.

Svet za splošne zadeve, ki bo zasedal 16. februarja 2016, naj priporočilo v skladu s členom 121(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) posreduje Evropskemu svetu. Svet bo besedilo iz priloge formalno sprejel, potem ko bo Evropski svet v skladu s členom 121(2) PDEU obravnaval sklepe o tem.

PRIPOROČILO SVETA
o ekonomski politiki euroobmočja

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 136 v povezavi s členom 121(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik¹, zlasti člena 5(2) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij², zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

¹ UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

² UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Oživitev gospodarstva v euroobmočju je še vedno zmerna³. Za ohranitev in krepitev rasti v euroobmočju so potrebna nenehna prizadevanja politike za podporo uravnoteženi prilagoditvi v zasebnem in javnem sektorju, izboljšanje zmogljivosti za prilagoditev ter srednjeročno in dolgoročno povečanje konkurenčnosti gospodarstva in potenciala za rast. Rast zavirajo posledice nedavnih gospodarskih in finančnih kriz, vključno s tekočim zunanjim uravnoteženjem, visokimi stopnjami javnega in zasebnega dolga, visoko brezposelnostjo ter vztrajno strukturno togostjo nacionalnih trgov dela in proizvodnih trgov. Naložbe so še vedno šibke zaradi teh dejavnikov, pa tudi zaradi drugih ovir, na primer neugodnega poslovnega okolja, neučinkovite javne uprave in težav pri dostopu do financiranja.
- (2) Treba je okrepiti izvajanje daljnosežnih strukturnih reform, ki povečujejo produktivnost in potencial rasti, v skladu s prednostnimi nalogami politik, določenimi v letnem pregledu rasti za leto 2016 za vse države članice EU⁴. Če se strukturne reforme izvajajo v vseh državah članicah, je to lahko ugodno za euroobmočje kot celoto zaradi pozitivnih učinkov prelivanja, predvsem prek trgovinskih in finančnih poti. Kljub določenemu napredku pri reformah za izboljšanje odpornosti trgov dela so v euroobmočju še vedno velike razlike, zlasti v stopnjah dolgotrajne brezposelnosti in brezposelnosti mladih. Države članice, ki so pred začetkom krize izvedle celovite reforme trga dela in socialne zaščite, so v času gospodarskega upada lažje spodbujale zaposlovanje in ohranjale pravičnost. Te reforme obsegajo prožne in zanesljive pogodbene ureditve, celostne strategije vseživljenjskega učenja, učinkovite aktivne politike trga dela ter ustrezne in vzdržne sisteme socialne zaščite. Poleg tega se lahko z zmanjšanjem davčnega primeža stroškov dela, zlasti za osebe z nizkimi dohodki, in zagotovitvijo pravičnih davčnih sistemov rezultati še izboljšajo.

³ Jesenska gospodarska napoved Komisije 2015.

⁴ Letni pregled rasti za leto 2016.

- (3) Z ustrezno pripravo in hitrim izvajanjem reform se lahko pripomore k reševanju obstoječih in preprečevanju novih neravnotežij v euroobmočju. Tematske razprave Euroskupine lahko z večjim poudarkom na določanju referenčnih meril, izvajanju dobrih praks in medsebojnem pritisku prispevajo k spodbujanju konvergence, da bi izboljšali uspešnost. Euroskupina bi morala zato še okrepiti tematske razprave o reformah na področjih, ki so bistvenega pomena za delovanje ekonomske in monetarne unije, ter redno spremljati izvajanje reform držav članic euroobmočja in napredek pri odpravljanju neravnotežij v okviru postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem.
- (4) Fiskalne politike so v ekonomski in monetarni uniji vprašanje ključnega skupnega interesa. Odgovorne fiskalne politike na nacionalni ravni, ki spoštujejo skupna fiskalna pravila, so bistvene za podpiranje vzdržnosti dolga in delovanja fiskalnih stabilizatorjev, ki blažijo šoke v posameznih državah. Poleg tega je pomembno doseči tudi ustrezno fiskalno naravnost na ravni euroobmočja kot celote, ki bi odražala ravnotežje med dolgoročno fiskalno vzdržnostjo in kratkoročno makroekonomsko stabilizacijo, ter se izogniti procikličnim fiskalnim politikam. Fiskalni napor, ki ga morajo posamezne države članice vložiti, je odvisen od njihovega položaja glede na zahteve iz Pakta za stabilnost in rast, poleg tega pa bi morale države članice preučiti potrebe po stabilizaciji in upoštevati morebitne učinke prelivanja po euroobmočju. Da bi to dosegli, je treba okrepiti usklajevanje fiskalnih politik v euroobmočju, pri tem pa v celoti spoštovati Pakt za stabilnost in rast. V tem kontekstu se zdi večinoma nevtralna skupna fiskalna naravnost, ki se za euroobmočje pričakuje v letu 2016, ustrezna glede na splošno makroekonomsko okolje in navzdol usmerjena tveganja za gospodarsko rast. V letu 2017 bi se morale fiskalne politike na podlagi napovedi za postopno zmanjšanje proizvodne vrzeli izogniti procikličnosti in zmanjšati javni dolg, da bi obnovile fiskalna varovala. To bi se moralo odražati pri pripravi posodobljenih programov za stabilnost spomladi 2016 ob upoštevanju najnovejših gospodarskih in fiskalnih gibanj. Fiskalne strategije še niso dovolj rasti prijazne. Kot je poudarjeno v priporočilih državam članicam euroobmočja iz poletja 2015⁵, bi morale države članice voditi tematske razprave o izboljšanju kakovosti in vzdržnosti javnih financ.

⁵ UL C 272, 18.8.2015, str. 98.

- (5) Treba je dokončno vzpostaviti bančno unijo. Prvič, direktivo o sanaciji in reševanju bank je treba brez odlašanja v celoti prenesti v nacionalne zakonodaje vseh držav članic. Drugič, v prehodnem obdobju bo oblikovana fiskalno nevtralna skupna varovalna ureditev za enotni sklad za reševanje bank, ki bo popolnoma operativna najpozneje do konca prehodnega obdobja, ko bodo sredstva enotnega sklada za reševanje bank v celoti mutualizirana. Napredek se preveri kmalu po vzpostavitvi enotnega sklada za reševanje. Skupna varovalna ureditev bo srednjeročno fiskalno nevtralna in bo omogočila enako obravnavo v vseh sodelujočih državah članicah, hkrati pa državam članicam, ki ne sodelujejo v bančni uniji, ne bo povzročila dodatnih stroškov. Ko bo vzpostavljen enotni sklad za reševanje in bodo sodelujoče države članice ratificirale medvladni sporazum ter v celoti v svojo zakonodajo prenesle direktivo o sanaciji in reševanju bank, bodo države članice preučile stanje glede vzpostavitve premostitvenega financiranja ter razmislile o nadaljnjih korakih in časovnem okviru za delo v zvezi s skupno varovalno ureditvijo, da bi bila lahko povsem operativna najpozneje do konca prehodnega obdobja. Poleg tega bodo države članice v letu 2016 dodatno razmislile o ukrepih, potrebnih za nadaljnje poglobljanje bančne unije. In nazadnje, Evropska komisija je zaradi nadaljevanja razvoja bančne unije 24. novembra 2015 objavila sporočilo z naslovom „Dokončanje bančne unije“.
- (6) Razmere na finančnih trgih so v euroobmočju glede na prilagodljivo naravnost monetarne politike na splošno še vedno ugodne. Vendar pa slabi gospodarski temelji in visoka zadolženost zasebnega sektorja še naprej negativno vplivajo na povpraševanje po bančnih posojilih in s tem na gospodarsko rast. Bančne bilance so še naprej pod pritiskom zaradi visoke stopnje slabih posojil, kar ovira kreditiranje. Zaradi raznolikih in včasih neustreznih shem insolventnosti v EU je upočasnjeno zmanjševanje dolga zasebnega sektorja, kar ovira naložbe.

- (7) Ne glede na nedavne dosežke pri krepitvi strukture ekonomske in monetarne unije je treba še zagotoviti njeno dokončanje. Poročilo petih predsednikov iz junija 2015 je načrtovalo naslednje korake za dokončanje ekonomske in monetarne unije najpozneje do leta 2025⁶. Evropska komisija je 21. oktobra 2015 sprejela prvi sklop predlogov za nadaljnje ukrepanje na podlagi poročila⁷. Države članice euroobmočja bi morale skupaj prevzeti odgovornost za predlagane ukrepe ter pohiteti na odprt in pregleden način z izvajanjem kratkoročnih in srednjeročnih pobud za dokončanje ekonomske in monetarne unije. Predlogi za spodbujanje konvergence v euroobmočju vključujejo ukrepe za okrepitev razsežnosti euroobmočja v okviru evropskega semestra, med drugim z zgodnejšo objavo priporočil za euroobmočje, da bi že zgodaj v postopku določili skupne izzive in pripravili podlago za oblikovanje priporočil za posamezne države članice euroobmočja, ki bodo sprejeta pozneje v okviru evropskega semestra. Države članice euroobmočja bi morale tudi na odprt in pregleden način oblikovati dolgoročnejshe pobude za dokončanje ekonomske in monetarne unije.

PRIPOROČA, da države članice euroobmočja v letih 2016 in 2017 posamično in skupno znotraj Euroskupine ukrepajo tako, da:

1. Izvajajo politike, ki podpirajo okrevanje, spodbujajo konvergenco, pospešujejo odpravo makroekonomskih neravnotežij in izboljšujejo zmogljivosti za prilagoditev. V ta namen bi morale države članice, zlasti tiste z visokimi ravnmi zasebnega in zunanjega dolga, izvesti reforme za spodbujanje produktivnosti in ustvarjanje delovnih mest, povečanje konkurenčnosti in izboljšanje poslovnega okolja. Države članice z velikimi presežki na tekočih računih bi morale prednostno izvesti ukrepe, ki prispevajo h krepitvi domačega povpraševanja in potenciala rasti, ti ukrepi pa bi morali vključevati tudi strukturne reforme.

⁶ Dokončanje evropske ekonomske in monetarne unije, poročilo Jeana-Clauda Junckerja v tesnem sodelovanju z Donaldom Tuskom, Jeroenom Dijsselbloemom, Mariom Draghijem in Martinom Schulzem.

⁷ http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/single-market-strategy/communication-emu-steps_en.pdf

2. Izvajajo reforme, ki združujejo (i) prožne in zanesljive pogodbe o zaposlitvi, ki spodbujajo neovirane prehode na trgu dela in preprečujejo dvotirni trg dela; (ii) celostne strategije vseživljenjskega učenja; (iii) učinkovite politike za pomoč brezposelnim pri ponovnem vključevanju na trg dela; (iv) ustrezne in trajnostne sisteme socialne zaščite, ki v vseh življenjskih obdobjih učinkovito in uspešno prispevajo k socialni vključenosti in vključevanju na trg dela, ter (v) odprte in konkurenčne proizvodne trge in trge storitev. Zmanjšajo davčni primež stroškov dela, zlasti za osebe z nizkimi dohodki, na proračunsko nevtralen način, da bi spodbudile ustvarjanje delovnih mest.
3. Izvajajo fiskalne politike ob polnem upoštevanju Pakta za stabilnost in rast. Primeren cilj za leto 2016 se zdi večinoma nevtralna skupna fiskalna naravnost v euroobmočju, ki bi odražala ravnotežje med dolgoročno fiskalno vzdržnostjo in kratkoročno makroekonomsko stabilizacijo. Do leta 2017 zmanjšajo javni dolg, da bi obnovile fiskalne rezerve, ter se izognejo procikličnosti. Diferencirajo fiskalne napore posameznih držav članic v skladu z njihovim položajem glede na zahteve iz Pakta za stabilnost in rast in preučijo potrebe po stabilizaciji ter upoštevajo morebitne učinke prelivanja v državah euroobmočja. V ta namen pregledajo fiskalno naravnost euroobmočja v okviru programov za stabilnost in osnutkov proračunskih načrtov.
4. Pospešujejo postopno zmanjševanje ravni slabih bančnih posojil in izboljšujejo postopke zaradi insolventnosti za podjetja in gospodinjstva. Države članice z visokimi ravnmi zasebnega dolga spodbujajo nadzorovano razdolževanje, tudi z omogočanjem lažje odprave nepoplačljivega zasebnega dolga.

5. Si na odprt in pregleden način ter ob polnem upoštevanju notranjega trga prizadevajo za dokončanje ekonomske in monetarne unije, poleg tega pa preučijo tudi pravne, ekonomske in politične vidike bolj dolgoročnih ukrepov, navedenih v Poročilu petih predsednikov.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*